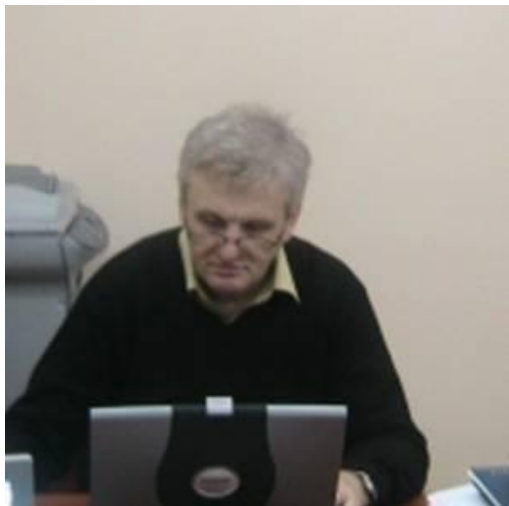

CÂND DIAMANTELE SE FISUREAZ ...

Adrian Botez prezintă sensurile existenței în volumul de versuri *Cartea profețiilor*¹, acele sensuri care

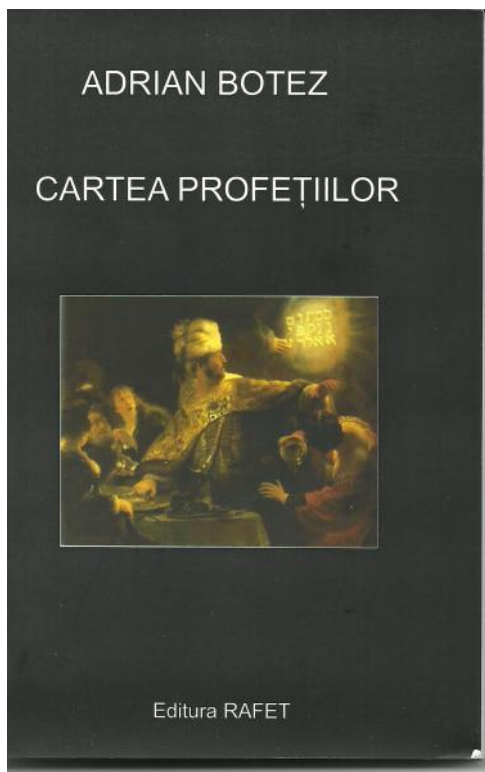

luminează fiind, o înnobilează și deschide noi perspective sufletului dornic de înălțare. Este un curaj spiritual ca, în vremuri din urmă, vremuri de cădere, să mărturisesc despre profeție, despre taina ei, despre perpendiculara pe gând, pentru a da formă gândului.

Poeemele scriitorului vin dintr-o convingere profundă în valorile creștine, asimilate prin prisma personalității sale, modelate de suferința proprie, de boala proprie, de luminarea care luminează pe oricine caută matricea, esențele - **dimensiunea Cristică**.

Toate sunt dinamizate prin mijloace literare aparent clasice, atinse de formele moderne ale revoltei artistului, împinse la ultima limită: MANE, TEKEL, FARES („Num rat, cântărit, împărit”).

Zicerea aceasta de **veghețor** se structurează unitar în patru părți: *Cartea profețiilor*, *Cartea glasurilor*, *gesturilor și tacerii*, *Cartea descântețelor*, *Cartea apocalipsei*. Este o structurare cu semnificații, sunt patru Evangheliile canonice, fiind de lângă divinitate are patru fețe, lumea are patru dimensiuni, patru sunt direcțiile pe mântuire pentru a focaliza în direcția verticală a credinței.

Profeția este despre cel nescut într-un timp precis, despre judecată, înger, zi-noapte, Hristos-Viața, flori sub cenușă, armonia divină, lucrătoare.

Dinamica lumii vine din zicere, din gest, din mărturisirea simbolică și una liniară, culminând în **tăcere** ca mărturie deplină a celui care zice luminos. Iar glasurile sunt glasurile apei, liliac cu garofustie, om, moarte, artă, moartea și forma supremă a zicerii: tăcerea, motiv preluat din Scriptură (Cartea Ezechiel), cu profunde trimiteri spre viitor.

Descântecul, ia locul psalmului în **înălțul Carpatice**, e legătura naturii, a munților, atingerea umbrei de brad, tristețea realității, prezența Divinului ...

Ultima carte este cartea pedepsei, dar și descoperirea perfectă a lui Hristos, bazată pe stâlpii de rezistență ai creației: viața, ordinea, iubirea, cântecul la margine de lume.

Mesajul de ansamblu al întregului volum este arborescent, trimițând la copacul vieții și al morții, la copacul cunoașterii binelui și răului. Versul pendulează între tandrețe și imprecizie, adună cuvinte luminoase și vorbe de lut, uneori de noroi, revolta artistului în fața căderii este reală, bucuriile simple umplu poemul, marile motive ale culturii române sau universale sunt prelucrate atent și necesar într-o profeție necesară. Din acest punct de vedere,

Adrian Botez își asumă riscul de a merge la limită, acolo unde poemul poate exploda în vocale sau consoane. Există la acest poet energii pozitive, dar și unele negative, profeția nu este una comodă,

¹ Adrian Botez, *Cartea profețiilor*, Editura „Rafet”, Râmnicu Sărat - 2010

scriitorul are menirea de a zice, de a tăcea, de a măruri, cumva, adevărul și frumosul, de a accepta judecata divină, ca ultimă instanță, depășind instanțele umane... Se pune o presiune extraordinară asupra celui care trebuie să zică lumii taine. E vremea împărțirilor, a cântăririi inimilor, a numărării celor dedicați... Dumnezeu este activ în poem și-n lume... O mână, brusc, scrie pe inima ta verdictul din care nu poți ieși, sentința-cerc din care nu poți evada, cuvinte venite din altă lume pentru lumea aceasta în petrecere, în fast și glorie mundan...

Simplu, poetul dedică acest volum familiei, celor de lângă el, persoanele din Edenul de totdeauna, este semnul întoarcerii la zicerea primară...

„nimeni nu a mai văzut atâtea/punî de lumină – între/peticele întunericului lumii – nimeni/ nu a mai văzut atâtea/speranță – între cei care deja/plecaser capul – pentru izbitura/final!” – Despre cel nescut atunci, acolo...

Deși cartea se deschide profeției, aceasta este concret, vine prin om ca zicere divină.

Sunt puse în lumină necesitatea jertfei, carnea care doare, povara dureroasă, în această drum pe pământ - doar Hristos, cel viu...

Viziunea poetului se împletește cu cea a profetului: *„da va veni – curând - din nou/vremea – când vei privi – deodată – cu/toate cele patru/fe ale/na terii tale – în mistica/ ar din nori – cum/numai Dumnezeu – acum/mai poate!” – Cu toate cele patru fe e*

Poemul este dens, simbolistica profundă, străbate istoria credinței și istoria lumii, viztorul devine desvârșit, cum numai Hristos ESTE. Vederea aceasta în patru dimensiuni este de natură divină, poetul o prinde în cuvinte, atrage atenția asupra viziunii, e posibil ca omul să vadă până la urmă, dacă își asumă starea perfectă, în adevăr...

În economia zilelor există o **săptămână a patimilor** care frânge ritmul vieții, una deapte zile, atunci lumina atinge spinii cununii lui Isus, neînțeleși atunci, neînțeleși acum, dar lumea a fost armonizată prin El: *„împlinit este miezul în meri/chiar înainte ca mugurii să - i/astâmpere frica vădării!” – Săptămână a patimilor*

În lume există lucruri desvârșite, floarea are o taină albă a albului desvârșit, învierea vine din izvoare, e o nuntă mistică în nori, comoara armoniei divine se măruntește în nuntă, în fecioară... : *„copaci Grădinii, răstigniți în floare./împrumutatu-i-au și mâini și sânge,/iar Învierea vine din izvoare –/dar nimenea de Tine nu s-atinge!/Maria a răzbit printre zăvoare:/în noaptea -sfânt -a Florii – nu mai plânge!” – Taina florii.*

Este un glas al apei, apa curge toată de la lume la lume...poetul scrie pentru creație în ansamblu, e un scris cosmic, literele sunt îngeri...

Zicerea metafizică este prezentată în poemul **Rezolvarea metafizicii, I untru** care este taina, toată dau din umeri, nu în eleg, dar sunt intrigă și de metafizica interioară a omului atins de har...

și mereu, argumentele artistului sunt din natură, liliacul dă măsura. În aceste poeme se simte lirismul unui poet prins de vers: *„scop rând misterios – mali ios/liliacul – cutie cu bijuterii/ acest animal purtând blana tuturor/constela iilor primăverii – s-a suit/dintr-un singur salt/pe ramura/arciuit – a cerului!” – Liliac*

Poemele au grafia modernă a celui care se revoltă pe realitatea imediată, cuvinte fără literă mare, versul frânt, modelat de durerea neșpusă, dar în prezența numelui divin scris corect cu literă mare, aduce, în mod clar, la stilul vechilor profeții, care dădeau cinste Creatorului, iar în limba ebraică veche, se ține, existau cuvinte speciale, folosite doar pentru a-L mărunți pe Dumnezeu, era ceva tainic, devoțiunea celui care scria era perfectă, smerită, o smerenie necesară, pentru ridicarea din noroiul vorbelor zilnice...

Sunt unele poeme care au versuri grele de plumb, puțini scriitori au capacitatea de a întinde zicerea poetică până la limită, cuvintele par a nu avea doza de lirism necesară pentru a se așeza în structura poemului după rigoarea literară general acceptată.

„voi rămâne ca un avorton azvârlit de/curva de mătăsă – abandonat la/containerul de gunoi –până la/Judecata de Apoi/...” – Recapitulare de statut. Acest exemplu ar putea intrigă pe unii critici, sau lumea academică, dar, evident, Adrian Botez, pornind de la modul de a fi al unui profet, merge până la

cap t în volumul acesta, exemplele sunt preluate din Vechiul Testament, din scrierile proorocilor mari sau a proorocilor mici, influen a este penetrant , acolo imaginile sunt mult mai ocante, pentru a se pune în lumin voia divin . De fapt, specific scrierilor profetice, este modul de a privi lucrurile, prin Ochii lui Dumnezeu i, atunci, se poate observa nivelul c derii, a p catului care face ravagii în fiin a uman . Pentru poet, îns , este necesar a se rea eza pe viziunea cre tin a Noului Testament, de a vedea lucrurile prin Ochii lui Hristos, iar Adrian Botez depune acest efort vizionar, trimi ând mereu la Mântuitor, ca Salvator Universal. Dar, pân la urm , totul este perfectibil...

Volumul merit un studiu mai atent, temele, motivele, zicerile i t cerile artistului sunt calculat puse în oper , chiar dac exist un dezechilibru al st rilor în unele zone, instinctul de v z tor al lui Adrian Botez nu-i d pace, este instinctul poemului încarnat...

Sunt leg turi de cuvinte care dau for poemelor: catedrala nerostitului cântec, nu e pace: e prea mult dep rtare, miros de zei la mas , strea in de suflet, miros de stea, buzele arzând de t cere, furtuni de p s ri, cutremure de verde, e atâtă bezn în gândul zilnic, matematica ordine a cântecului...

Vine vremea: **MANE, TEKEL, FARES!** Poetul nu pune pe nimeni s i se închine, este fulger i devotat al Luminii de Spad , cade universul real care împiedic privire, apoi se deschide panorama, de dincolo de realitatea imediat ...

Volumul se încheie cu preludii vechi, din lumea veche: „ *diamante se fisureaz – pe linia/melancoliei: e gata/ alunecarea luminii în/ scrâ net/*” – **Preludii hiperboreene**

Temele finale se dezv luie: nunta, cavalerii eterni, moartea f r de nume moarte, profetul pierdut, speran a, eonii... Profetul î i g se te locul într-o lume f r de profe i, poemul l-a preschimbat, lumea este eonul...

Adrian Botez ine s - i regizeze volumul inserând câteva opinii asupra scrisului s u, s lase un scurt „**Curriculum Vitae**”, argumente pentru o cunoa tere mai apropiat a scriitorului pierdut în profe ii, reg sit în poeme, echilibrat de spiritele iubirii.

Mircea Dinutz scrie: „*Ambi ios, profund, cu gust pentru textul cu anvergur c rtur reasc , Adrian Botez respir lejer în aerul tare al ideilor ...*”

Roxana Sorescu, cercet tor tiin ific principal I, Institutul de Istorie i Teorie Literar „George C linescu” – Bucure ti; noteaz : „ *În critica literar româneasc nu exist , deocamdat , lucr ri de acest tip. Prin lucrarea **SPIRIT I LOGOS ÎN POEZIA EMINESCIAN** , dl. Adrian Botez este un precursor. Pe drumul pe care înaintiaz se vor buluci multe persoan e, ce vor confunda bolboroseala extatic , cu foarte severele discipline, care sunt **Mistica i Ini ierea...***”

Despre Spiritele Iubirii (Serafimii), Adrian Botez are revela ia: „ *peste iubirea de Dumnezeu – doar/misterul adânc: Dumnezeuul Fe elor/Trei/*”...

Constantin Stancu
31 mai 2011

***